

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

Ex apostoli quesierunt quis eorum esset maior ca. xc.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

esse. si vis faciamus
hic trā tabernacula
tibi vñū. moysi vñū.
et helye vñū Et factā
est vox d̄ nube dicens
Hic est fili⁹ meus di
lectus: ip̄m audite.
Cūq; timore corruis
sent discipuli: tetigit
eos iesus et ait Sur
gite nolite timere Et
descēdēs p̄ceptū eis
ne cui dicerēt donec
resurgeret. Quidam
dicūt hāc ch̄i gl̄iam
in aere circūfuso fuis
se nō in corpe. quod
tunc habebat morta
le Alij ad tps depo
suisse mortalitatem.
Alij ip̄m sp̄ habuis
se tale corp⁹ p naturā. s; vt videret et pateret
fecerat illd̄ mortale ad tps. et ibi q̄lis erat p
naturā talē se ostendit. et talē vt aiunt se de
dit discipulis in cena. qz talis i modico pōt
esse loco. Vanū est autē in hmōi laborare et
seq̄ naturā in miraculis. Ita em̄ i carne mor
tali oñd̄it gloriā immortalitatis: sicut post re
surrectionē in carne immortalī cecatrices. et
palpādū se p̄buit et comedit. Et sic varie sen
tiūt auctores de moyse et helya. Et sup̄ lucā
iuenies gloriā q̄ dicit eos ibi fuisse. Hoc po
tuit esse d̄ helya qui
adhuc viuit. Alia q̄
dicit angelos eorū
corpa assumpsisse

frater dñi dicitus est.
ep̄s hierosolymitan⁹
fuerit. Qd̄ sic solui p̄t
qz oēs ep̄scopi fue
rūt. et sic nō ē p̄trariū
p̄cipue cū non dicat
hierosolymitan⁹ ep̄s
sed simpliciter ep̄us
Hag; mouet qd̄ di
cit ambro. q̄ primus
sacerdotale solū ascē
dit. quod nequaq; de
iacobo maiore pōt i
telligi sō dicendū qz
pōt intelligi d̄ mysti
co solio sacerdotali.
qz primus martyriū
subiit. vñ d̄r Occidit
iacobum fratrē ioan
nis gladio.

de isto: qz a puericia lunatic⁹ fuerat: in q̄ si m
bil haberet suū demō: nō illū possideret. Cū
qz q̄sissent discipuli q̄re ip̄i nō eiecerit: ait. p̄
pter incredulitatē v̄iam. Quia si habuerit si
dem sic granū sinapis dices; mōti huic trāsi
hinc et trāsibit. Qd̄ trāslatūe de diabolo p̄i
ti quē eiecerat pōt intelligi. qz a nullo ad frāz
legit factuz. nisi qz ad p̄ces gregorij neocesa
riensis legit qd̄ dā mons retract⁹ et dedisse lo
cum basilice fabricande. Et ad p̄ces cuiusdā
patris lapis trāslatus de horto. Vel grā cū
pli. p quolibet ip̄ossibili dicitū est. Vñ in lu
ca aliō est exemplū. Dicitis huic arbori mo
ro. trāsp̄lantare in mare et obediet vob;.

De verbis dñi q̄bus innuit trādnū mo
tis ius. Caplm. LXXXVIIII.

Accesserūt

seorū ad iesus dicētes. Vade hinc
id ē de galilea. qz herodes q̄rit te
interficere: et ait illis. Ite dicite vulpi illi: qz
ecce demonia eiicio. et sanitates pficio hodie
et cras. et tertia die p̄sumor. qd̄ est. Ipe non
occidet me. s; ego ponā aīaz meā: ita qz p̄ma
die mortis intrās infernū. tollā demoni r̄
rannidē suā. In crastino educā captiuitatē
quā sanitati restitua. dū portā paradisi. ap̄tā
ei ostendā. vel ponā eā i paradiso q̄ est in ex
tremis maris ad orientē: q̄si restitues boīez san
tati quā pdiderat. Tertia die resurgā p̄sum
tus. Pōt tñ h̄ referri ad tres annos op̄atio
miraculoz ch̄i. in qz tertio p̄summa. Et
q̄si oñdens iesus qz nō moreret i dñio herodis.
addidit qz n̄ capite septura in p̄ple aliq̄ me
phetā perire extra hierlm.

De tributo inuento in ore pisce.
Capitulum. LXXXIX.

Cum venisset

caparnaū accesserūt q̄stozes ei
sus capis. et missus a dño p̄t
ad mare tulit piscē i cui⁹ ore inuenit staterā
duo didrachmata: et soluit p se et p dño. Et
ei dñs loculos h̄iet: tñ ea que data erāt ei in
v̄sus pauperū i vsū p̄p̄riū noluit expendere.
Capli quesiērit q̄s eoz. esset maior
Capitulum. XC.

Im autē disci

puli q̄sissent i via q̄s eoz. malō
ec̄. accesserūt ad iesus et dixerūt

Quattuor habebunt
corpora post resurre
ctionē. immortalitatē
ipassibilitatē. glorifi
cationē. agilitatē. et sicut aī passionē i corpe
mortali dñs qd̄ā siḡ immortalitatis oñdit. vt
qñ discipulis corpe suū dedit. ita etiā post re
surrectionē qd̄ā signa corp̄is mortalis oñdit
vt qñ thome cicatrices oñdit.

De lunatico Capl. LXXXVII.

In sequenti die

ad p̄ces p̄ris sanauit filiū luna
ticū. quē oblatū sibi discipuli sa
nare nō poterāt. Nō ex vicio lune patiūt lu
natici. s; demōes eos verāt his t̄p̄ib;: vt p lu
nam infamēt lune creatorē. Erubescat iulia
nus q̄ dicit nullū petm̄ eē in puero. Legit em̄

LIBRARIUS

Euangelica

Quis putas maior est in regno celoz q̄st dice
rent Dic quis maior est inter nos mō. qz ille
idē maior erit in celo. in q̄ errabāt. In futu
ro em̄ oīs platio cessabit angeloz et hoīm
vt apls tradit Et amplexas iesus paruulū
docuit siles punto. i. humiles in vīa: et altari
in patria. et q̄ vellet p̄m̄ eoz esse fieret oīm
minister. Hinc est qz p̄mus oīm in ecclesia
fuoz dei se facit paruul⁹ iste vt qdā tradūt
fuit marcialis apls lemontaz.

De parabola ouis et drachme. et filij pro
digi.

Caplm. XCII.

Quinqz scandali

fatores pusilloruz dicitur p me
taphora mēbroz eruēdos et p̄
ciēdos. nec p̄tēndum vni d pusillis: ad
ostēdendū q̄nti sint pusilli apud p̄m. dicit
eis parabola ouis cētētime repositate relicis
nonagintanoue. Licet em̄ pastor plus dilis
gar centū oues q̄ vnā. n̄ magis sollicitus ē
de perditā q̄ de manentibz. Pro eo dē addi
dit parabola d̄ decima drachma inuēta Et ē
drachma mun⁹ certe quātītatis habēs ima
ginem regis. Dra
gma s̄o dragmatis
quarta pars stateris
est. Tertiā quoqz de
eodem subdit para
bolam d̄ filio prodi
go in q̄ nō solū gau
diū suū de pusill⁹ re
deuntibz ostēdit. sed
etā inuidentiū mur
mur arguit. in q̄ silis
qual porcorz cibū di
xit. Et est f̄m̄ quosdā fruct⁹ arboris sonū fa
ciens cū comedit. Est autē gen⁹ leguminis so
noris frondibz et vacuis. qd̄ magis onerat
q̄ reficiat. Et nota qz qd̄ in auitō d̄ altile: in
animalibz d̄ saginati.

De dimittēdo fratri septuagies septies.

Capitulum. XCIII.

Quinqz addidit

ser dñs d̄ corripiedo fratre q̄ i te
solo peccauit. i. te solo sciēte. p̄
us secreto. post corā testibz. post corā ecclia et
addidit. q̄cūqz ligaueris sup terrā et c. q̄s
uit pet⁹ an dimittendū sit fratri peccanti vs
q̄ septies. r̄ndit iesus. Imo vsqz septuagies

septies. i. cccc. nonaginta vltibz. et etiā septua
gies septies. id est omnē iniuriā. vt bis legat
septuagies septies. ita sc̄z vt prima expositio
referat ad tēpus. q. d. Imo semper dimittes
Sc̄da ad omnem iniuriā. qz septuaginta

septē ex numero vni
uersitatis. et nume
ro trāsgressiōis. i. ex
vii. et. xj. ē cōpositū
Septenarius d̄ nu
merus vniuersitatis
qz vniuersitas dieruz
currit per septēz dies

hebdomade. Undenari⁹ numer⁹ d̄ trāsgres
sionis. qz vnitāte trāsgredit decē: et nō pue
nit ad. xij. q̄ iterū. bon⁹ numer⁹ est q̄stū ad si
gnificata. Et nota qz qlibet tenef rancorem
animi p̄ iniuriā dimittere. etiāsi nō petat vī
niā q̄ lesit. Qd̄ si petierit teneoz et dicere aue.
subuenire sibi si indignit. qd̄ nō teneoz n̄
si petat. nisi sim p̄fectus. Q̄ aut dimittēdum
sit petet dñs p̄ sui parabolā subostendit. cu
ius debitum reuocauit dñs suus. qz noluit
misereri cōserui sui.

Ob solā fornicationē vxoz pōt dimitti.

Caplm. XCIII.

Factū est post

sermōes istos migrauit iesus
a galilea et venit i iudeā trās loz
danē: et secuti s̄t eū galilei: et curauit eos ibi.
Et accesserūt ad eū pharisei tentātes et dixerūt
Si licz hoī dimittere vxozē q̄cūqz ex cā. q̄b
ait dñs. Qd̄s instituit cōiugiū: et sō nō lice
bit hoī separe illd. qz etiā sic voluit dñs vīz
adherere vxori q̄ p̄pter eā relinq̄ret patres et
matrē. i. affectū suū magis dirigeret hō ad pro
creationē liberoruz q̄ ad curam parentū. Si
cut em̄ humor de radicibz ascendit ad arborē.
et trāsmittit ad semē et ad radices non redit
ita affect⁹ a parētibz ad filios trāsmittit. nec
cōuertit. i. maior est affect⁹ et p̄nior parentū
ad filios q̄ filioz ad parētes. Cūqz obiect⁹
sent de libello repudiij p̄cesso a moyse et dixit
set. ob duriciā cordis eoz h̄c p̄missus. i. nul
la lege punitū. Nō ei ordint dei moyses sup
ordinare: addidit. q̄ excepta cā fornicatiōis
nō liceat hoī dimittere vxozē. Qd̄ audietes
discip̄li dixerūt: qz nō expedit nubere. Ne aut
oēs p̄tinētā meritozā putarēt. distingit dñs
cunuchos. qz qdā sic nascunt: q̄ p̄prie dicunt
castrati. id ē caste nati. Alij facti iunt ab ho
minibz: q̄ p̄prie dicunt spadones a spata. Alij
se castrant p̄pter regnū dei: qui p̄prie dicunt